cení oprávněnému a nejde k jeho tíži, nýbrž k tíži nepozorného nebo v omyl uvedeného plátce, jenž se tudíž nezprošťuje takovým placením závazku vůči osobě oprávněné, jejíž jmění jako oprávněného majitele cenného papíru se nezmenšuje. A v tom právě, zdali se povinný k placení honorováním cenného papíru doručiteli zbavuje závazku vůči osobě oprávněné čili nic, dlužno hledati kriterium pro otázku, je-li listina znějící na vydání hodnoty sama nositelem této hodnoty, zda její cena je totožná s částkou v ní uvedenou a zda jde takto o způsobilý předmět zpronevěry (krádeže). (Viz Altmann, Kommentar, str. 410—412, Ritter, Lehrbuch des österr. Strafrechtes, II, str. 87). Není-li tomu tak, dlužno spatřovati v listině pouhý důkaz o pohledávce a klásti ji na roveň pouhým legitimačním papírům.

Toto právní hledisko si prvý soud zřejmě neuvědomil, když nezjišťoval, jakého druhu byly souzené cenné papíry, a když zamítl jako nerozhodný důkaz, o který jde.

Poněvadž z obsahu spisů vysvítá, že vydatelem souzených cenných papírů byla Moravská banka, byl podle toho, co uvedeno, při správném právním posouzení obhájcem činěný návrh na zjištění vlastností a povahy souzených šeků zcela na místě a jeho neprovedením prvým soudem byla zkrácena účelná obhajoba stěžovatelova a porušena zásada materiální pravdy (§ 3 tr. ř.), tudíž zásada, jíž šetřiti káže podstata řízení, kterým se zabezpečuje obhajování (§ 281, čís. 4 tr. ř.). Poněvadž prvý soud uznal stěžovatele vinným zločinem zpronevěry podle §§ 183, 184 tr. z. a hodnota zpronevěřených dolarových bankovek činí pouze 1.166 K, takže jejich přisvojení si bylo by pouhým přestupkem zpronevěry, dotýká se uplatňovaná vadnost i závěru na právní kvalifikaci.

Zmateční stížnosti v projednávaném ohledu odůvodněné bylo proto již z důvodu shora uvedeného — aniž bylo třeba zabývati se ostatními jejími námitkami — vyhověti.

Čís. 6321.

K §§ 190, 196 tr. zák.

Bezprostředně a okamžitě — jak to předpokládá skutková podstata loupeže — se odnímá věc i tehdy, zmocňují-li se jí pachatelé v souvislosti se zlým nakládáním třebas v jiné místnosti, zejména zabezpečují-li si přístup k věci a její odnětí tím, že zbavují napadenou osobu zlým nakládáním možnosti brániti jim v přístupu k věcem a v jejich odnětí.

K naplnění subjektivní skutkové podstaty podílnictví na loupeži stačí, že jsou pachateli známy skutečnosti, které činí skutek toho, jemuž nadržuje, zločinem loupeže; není třeba, aby též věděl, že tyto skutečnosti kvalifikují onen čin jako zločin loupeže.

(Rozh. ze dne 13. února 1939, Zm I 725/38.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnosti obžalovaných A. a ml. A. do rozsudku krajského soudu, pokud jím byli uznáni vinnými: A. zločinem podílnictví na loupeži podle § 196 tr. z., a ml. A. proviněním podle § 196 tr. z. a § 3 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n.

Z důvodů:

Zmatečním stížnostem nelze přiznati oprávnění.

1. Zmateční stížnost obžalovaného A. uplatňuje důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 5 tr. ř.

Vytýká především jako vadu rozporu se spisy, že rozsudek předpokládá v odporu se spisy krajského soudu v N. znač. spis. Tk 574/37, že i věci, ohledně nichž byl stěžovatel podle zjištění prvého soudu podílníkem, pocházeji z loupeže, ač prý o loupeži může býti řeč jen pokud jde o příběh a věci v bytě manželů K., kdežto předměty souzené prý nebyly uloupeny, neboť byly odňaty z obchodu K., kam prý pachatelé útoku vnikli, aniž narazili na odpor a aniž proto byli nuceni přemáhati nějaký odpor. — — —

Pokud má stížnost na mysli, že se pachatelé trestného činu souzeného ve spisech Tk 574/37 nedopustili násilí na manželech K. přímo v obchodě, kde si přivlastnili — což je rozsudkem připuštěno, ve shodě s obsahem citovaných spisů, s trestním oznámením — čokoládu a cukrovinky, o které jde, nýbrž jen v bytě, neuvědomuje si patrně, že se bezprostředně a okamžitě (jak to předpokládá skutková podstata loupeže) odnímá věc i tehdy, zmocňují-li se jí pachatelé v souvislosti se zlým nakládáním třeba v jiné místnosti, najmě zabezpečují-li si přístup k věci a její odnětí tím, že zbavují napadenou osobu zlým nakládáním možnosti brániti jim v přístupu k věcem a v jejich odnětí (č. 4532 Sb. n. s.). Že se odnětí věcí v obchodě, pokud se týče násilí vykonanému v bytě, nedostávalo uvedené povahy a souvislosti, stížnost sama netvrdí, aniž poukazuje k takovým ze spisů Tk 574/39 patrným okolnostem nebo průvodům, které by mohly poukazovati k úsudku opačnému a byly by tak s to učiniti pochybným závěr o tom, že věci, o které jde, pocházejí z loupeže.

Závěr, že obžalovaný věděl o tomto původu věcí, které na sebe převedl, odůvodnil prvý soud nejen doznáním stěžovatelovým v přípravném řízení, nýbrž i skutečností zjištěnou zodpovídáním C., že totiž stěžovatel A. slyšel vyprávění svého syna Václava tak, jak bylo reprodukováno výpovědí C., a že se tak dostaly na jeho vědomí skutečnosti Václavem A. sdělené, týkající se provedení činu, z něhož pocházely věci, jež na sebe stěžovatel převedl. Projev Václava A. obsahuje každému průměrnému posluchači jeho srozumitelné tvrzení, že K-ovi bylo učiněno fysické násilí za tím účelem, aby se pachatelé zmocnili jeho movitých věcí, a že na toto násilí bylo K-ovi skutečně uloupeno zboží toho druhu, jaké převzal stěžovatel od svého syna, tedy tvrzení skutkových náležitostí činících ze skutků pachatelů útoku na K. zločin loupeže podniknuté násilným vztažením ruky a dokonané odnětím věcí bezprostředně

po násilí. Již skutečnosti patrné ze zodpovídání C., které soud vzal za základ svého přesvědčení o subjektivní vině stěžovatelově, postačují tudíž při správném hodnocení jich významu k logickému opodstatnění závěru, že stěžovatel positivně věděl, a to dříve, než na sebe převedl věci, že byly odňaty za okolností, které činí skutek osob, jež se jich zmocnily, zločinem loupeže. Tento závěr je tím spíše opodstatněn, uváží-li se, že se stěžovatel sám nehájil — a nebylo ani jinými výsledky hlavního přelíčení napověděno —, že vyprávění svého syna Václava nevnímal, nebo že je chápal jinak, než jak výše uvedeno, nebo že předpokládal, že věc, kterou na sebe převedl, nebyla odňata v souvislosti s násilím spáchaným na K. a tudíž bezprostředně ve smyslu nahoře uvedeném, který odpovídá správnému výkladu zákona, nýbrž jednak popíral vůbec, že mu synové něco vyprávěli, pokud se týče že slyšel něco o loupeži, jednak doznal, že se dověděl o loupežném původu čokolády teprve, když ji dojídal, kterážto tvrzení stěžovatelova má rozsudek za vyvrácena výpovědí C., takže závěr o subjektivní vině stěžovatelově jest opřen dále i o odmítnutí stěžovatelovy obhajoby. Za tohoto stavu nemohla by míti stížnost úspěch, ani kdyby dokázala, že z doznání obžalovaného neplyne úsudek o řečeném předchozím vědomí stěžovatelově. Nemůže také vůbec důvodně vytýkati závěru o subjektivní stránce skutku stěžovatelova formální vadnost, ani právní mylnost. Popírajíc vědomí stěžovatelovo o loupežném původu čokolády na podkladě tvrzení, že slyšel vyprávění svého syna Václava jen v rozespalosti — kteréžto tvrzení je v rozporu s vlastním doznáním obžalovaného, že se probudil při příchodu syna — a že vše svědčí o tom, že se musil domnívati, že jde o věci pouze kradené, aniž — až na poukaz na skutečnost o sobě nerozhodnou, že se pachatelé útoku na K. zmocnili věcí ve skladišti, nikoli v bytě, — uváděla alespoň odkazem na určité výsledky hlavního přelíčení konkretní okolnosti, které by činily pochybným závěr o subjektivní vině stěžovatelově, neprovádí stížnost po zákonu ani dovolaný zmatek, ani jiný z důvodů zmatečnosti podle § 281, čís. 1—11 tr. ř. Zmateční stížnost bylo proto jako zřejmě bezdůvodnou, ba i neprovedenou po zákonu zamítnouti.

2. Zmateční stížnost mladistvé A. uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 9 a) a 10 tr. ř. Napadá závěr, že stěžovatelka věděla o loupežném původu čokolády, kterou na sebe převedla, a domáhá se úplné beztrestnosti stěžovatelky neb aspoň podřadění jejího skutku pod skutkovou podstatu provinění podílnictví na krádeži.

Výtky stížnosti nemohou obstáti.

Napadený závěr je plně opodstatněn doznáním stěžovatelky, o které jej nalézací soud opírá. Stěžovatelka doznala, že jí Václav A. vyprávěl, že byl společně s Vojtěchem a Karlem A. a s M. u žida v N., že tam vnikli do jeho bytu, chtěli na něm peníze, že se K. vymlouval, že nemá peníze u sebe, že ho M. škrtil i jeho ženu a pak společně s Karlem A. prohledal krám a vzal tam čokoládu a cukroví, zatím co Václav a Vojtěch A. hledali venku. Stěžovatelka se nehájila vůbec tím, že nespatřo-

vala ve vyprávění bratrově vážný a pravdivý projev, takže soud neměl důvod bráti v pochybnost sdělení Václava A. — o němž stížnost sama netvrdí, tím méně dokazuje, že se neshodovalo se skutečným stavem — jako pramen jejího vědění o skutečnostech jí sdělených a mohl z jeho obsahu, jak byl stěžovatelkou doznán, dovoditi své přesvědčení o její subjektivní vině, aniž mohla stížnost důvodně vytýkati jeho odůvodnění vadnost nebo mylnost. Obsahuje ť i citovaným zodpovídáním mladistvé provinilé reprodukované sdělení Václava A. jasné tvrzení, že bratr stěžovatelky Karel učinil společně s M. K-ovi v jeho bytě tělesné násilí, aby se zmocnili jeho movitých věcí, zejména peněz, a že se také na toto násilí a v souvislosti s ním, nenalezše v bytě peníze, zmocnili bezprostředně na to v krámu čokolády a cukroví. Vyplývá proto ze skutečností doznaných stěžovatelkou a dovodil tedy rozsudek nikoli vadně nebo mylně, že se jí dostaly na vědomí a byly tak v její představě skutečnosti, které činí skutek Karla A. a M. zločinem loupeže. K naplnění subjektivní skutkové podstaty podílnictví na loupeži stačí pak pachatelovo vědomí o těchto skutkových okolnostech. Nevyžaduje se, aby mu byla známa právní stránka věci, aby tudíž věděl, že skutečnosti ty kvalifikují čin jako zločin loupeže. Je proto bezvýznamná námitka stížnosti, že stěžovatelka nemohla vzhledem k svému věku a zaostalosti — kterou ani rozsudek ostatně nepřipouští, nýbrž jen zanedbané vychování — rozlišovati přesně mezi loupeží a krádeží, tudíž mezi právními pojmy. Stěžovatelka se nehájila tím, že měla za to, že čokoláda, kterou dostala od bratra, není totožná s čokoládou získanou skutkem, o kterém jí vyprávěl Václav A., a není ani v jiných výsledcích hlavního přelíčení tvrzen podklad pro takový její předpoklad. Naopak ze skutečnosti, že obžalovaná věděla, že byla jejím bratrem Karlem a dalším spolupachatelem uloupena čokoláda, tedy věc téhož druhu, jakou jí daroval o ½2. hod. v noci druhý bratr Václav, který podle vědomosti stěžovatelčiny dával v době útoku na K. pozor a vyprávěl jí o činu svém a svých společníků hned po příchodu domů po provedení skutku a bezprostředně poté jí daroval čokoládu, plyne závěr, k němuž dospěl prvý soud, že stěžovatelka měla ve své představě rozsudkem ve shodě s výsledky hlavního přelíčení předpokládaný objektivní stav, totiž že čokoláda, o niž jde, je totožná s onou, která byla odňata loupežným způsobem K-ovi. Zmateční stížnost bylo proto zamítnouti jako bezdůvodnou.

Čís. 6322.

K § 16, odst. 2 zákona o ochraně cti.

Za korporace vykonávají právo k žalobě osoby, které jsou povolány zastupovati je ve sporech před civilním soudem. Lhůta k podání žádosti za stíhání tu počíná dnem, kdy se oprávněná osoba, a je-li jich více, první z nich dověděla o trestném činu a o osobě vinníkově. Při tom je nerozhodné, zvěděla-li o tom jen soukromě nebo při výkonu své funkce v korporaci.

(Rozh. ze dne 13. února 1939, Zm I 939/38.)